

Den Administrative Styregruppe for
Social- og Specialundervisnings-
området i den midtjyske region

DASSOS 22.05.19

Referat

Sekretariat for Rammeaftaler
Midtjylland
Prinsens Allé 5
8800 Viborg

Dato: 29. maj 2019

Kontakt:
Maria Eeg Smidt
Tlf. 41 71 99 98
mesm@viborg.dk

Dato: 22. maj 2019
kl. 9.00-12.00

Sted: Viborg Rådhus
Prinsens Allé 5
8800 Viborg

Deltagere: Jesper Thyrring Møller (formand)
Søren Liner Christensen
Jørgen Andersen
Ann-Britt Wetche
Anette Holm
Helle Mikkelsen
Lotte Henriksen
Jette Lorenzen
Trine Brøcker
Marianne Berthelsen
Lone Rasmussen
Poul Erik Poulsen
Steinar E. Kristensen
Mette Andreassen
Lene Hornstrup
Christian Budde
Kristine Brodam
Maria Eeg Smidt

Hedensted Kommune
Herning Kommune
Syddjurs Kommune
Region Midtjylland
Holstebro Kommune
Ringkøbing-Skjern Kommune
Aarhus Kommune
Odder Kommune
Skive Kommune
Hedensted Kommune
Skanderborg Kommune
Lemvig Kommune
Randers Kommune
Viborg Kommune
Struer Kommune
KKR Sekretariat
Sekretariat for rammeaftaler
Sekretariat for rammeaftaler (referent)

Afbud: Margrete Vogt Thuesen
Kenneth Koed Nielsen
Kate Bøgh
Dorte Eastwood
Karin Holland
Karen Heebøl
Bjarne Hansen

Samsø Kommune
Norddjurs Kommune
Favrskov Kommune
Silkeborg Kommune
Horsens Kommune
Ikast-Brande Kommune
Viborg Kommune, formand for takstgruppen

Referat fra DASSOS 22. maj 2019

1. Godkendelse af dagsorden og referat	3
1.1 Godkendelse af dagsorden	3
1.2 Godkendelse af referat	3
2. Beslutningspunkter	4
2.1 Socialtilsyn Midt - konklusioner fra årsrapport samt opfølgning på dialog	4
2.2 Status for alliancen om den nære psykiatri	5
2.3 Status for udvikling af model for fælles sundhedsvisitationer i alle klynger	6
2.4 Rammepapir om udgående regionale teams psykiatri	8
2.5 Opsamling på Region Midtjyllands kommunerunde	9
3. Orienteringspunkter	12
3.1 Videreførelse af ungementorordningen	12
3.2 Invitation til temadag om DASSOS arbejde med 'Effekt og progression'	13
3.3 Status for de særlige psykiatripladser	13
3.4 Orientering fra møde i KL's Koordinationsforum	14
3.5 Status vedr. ledsageraftalen	15
3.6 Nyt fra Socialstyrelsen ift. national koordination	16
4. Punkter til kommende møder	17
4.1 Punkter til næste møde i DASSOS	17
4.2 Evt.	17

1. Godkendelse af dagsorden og referat

1.1 Godkendelse af dagsorden

Ved Jesper Thyrring Møller

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til dagens DASSOS møde.

Indstilling

- At dagsorden til DASSOS møde den 22. maj 2019 godkendes

Referat

Godkendt

1.2 Godkendelse af referat

Ved Jesper Thyrring Møller

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra DASSOS seneste møde, den 18. februar 2019.

Bilag

[Link til referat af DASSOS møde den 18. februar 2019](#)

Indstilling

- At referatet fra DASSOS møde den 18. februar 2019 godkendes

Referat

Godkendt

2. Beslutningspunkter

2.1 Socialtilsyn Midt - konklusioner fra årsrapport samt opfølgning på dialog

Ved Hanne Ahrens, direktør Silkeborg Kommune og Ulla B. Andersen, tilsynschef i Socialtilsyn Midt

Sagsfremstilling

Jf. bekendtgørelse om rammeaftaler på det sociale område skal konklusionerne fra Socialtilsynets årsrapport indgå i drøftelserne om behovet for udvikling af nye indsatser og tilbud, jf. § 9 i lov om socialtilsyn.

På dagens møde vil Socialtilsynet orientere om hovedkonklusionerne i årsrapporten for 2018 med henblik på dialog om de tendenser, der beskrives i rapporten.

Herudover vil tilsynet kort orientere om, hvordan tilsynets tilbud til kommuner og region om at holde bilaterale møder om samarbejdet er blevet taget imod. Invitationen blev sendt til DASSOS den 22. februar 2019, idet der var et ønske fra nogle kommuner og regionen om at drøfte samarbejdet i tilfælde, hvor samarbejdet ikke fungerer tilfredsstillende. Tilbuddet har været et supplement til de kommune- og regionsmøder, som Socialtilsynet har afviklet i 2018.

Som en del af dialogen omkring samarbejdet er det aftalt, at de fælles mål for det dialogbaserede samarbejde mellem Socialtilsyn Midt og driftsherrerne er, at vi gensidigt:

- Møder hinanden med en åben dør
- Tager den tidlige kontakt til hinanden, så vi undgår at potentielle problemstillinger udvikler sig til egentlige 'sager'
- Går nysgerrigt og åbent i dialog med hinanden, når noget opleves u hensigtsmæssigt

Drøftelser vedrørende finansieringen af Socialtilsynet sker på DASSOS møde den 27. august.

Bilag

Bilag 1: Oplæg fra Socialtilsyn Midt om Årsrapport 2018 (præsenteres på mødet)

Bilag 2: Data til belysning af ensartethed på tværs af de fem socialtilsyn

Indstilling

- At DASSOS drøfter konklusionerne i årsrapporten på baggrund af oplæg fra Socialtilsyn Midt

Referat

Socialtilsynet præsenterede hovedkonklusionerne fra årsrapporten (oplæg er vedlagt som bilag 1). Der blev spurgt til tendenser på landsplan. Socialtilsynet har eftersendt data til belysning af ensartethed på tværs af de fem socialtilsyn, som bl.a. indeholder data for antal påbud samt anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i 2017 og 2018 (notat er vedlagt som bilag 2).

Den nye Tilbudsportal forventes lanceret den 11. juni 2019 og driftes fremover af Erhvervsstyrelsen.

Socialtilsynet deltager på næste DASSOS møde den 27. august, hvor der orienteres om finansieringen af Socialtilsyn Midt. Det blev aftalt, at der i denne forbindelse tages en drøftelse af, hvilke konsekvenser det har at gå væk fra centerstruktur.

Der blev kvitteret for dialogen omkring samarbejdet. Kommunerne og Regionerne er altid velkomne til at kontakte Socialtilsynet, hvis der opstår behov for yderligere dialog.

2.2 Status for alliancen om den nære psykiatri

Ved de kommunale repræsentanter i styregruppen for den nære psykiatri: Steinar Eggen Kristensen (Randers), Jørgen Andersen (Syddjurs) og Anders Kjærulff (Silkeborg)

Sagsfremstilling

Direktør Anders Kjærulff fra Silkeborg Kommune deltager som repræsentant fra alliancens styregruppe under de følgende 3 punkter vedr. alliancen om den nære psykiatri.

Punktet indledes med en kort orientering om status for forankringen af alliancens initiativer.

DASSOS gav på sidste møde opbakning til alliancens forslag til initiativer ift. voksne borgere med svær psykisk sygdom og mental sundhed hos børn og unge (DASSOS, 18.2.19, pkt. 2.5).

Næste skridt er at udvikle, afprøve, kvalificere og vurdere de fremsatte løsningsforslag via bl.a. prøvehandling. En række af forslagene forankres i klyngeregi, mens andre er forankret i regi af styregruppen for alliancen om den nære psykiatri.

Klyngerne har budt ind på udvikling af følgende initiativer:

Initiativ	Forankring
1. Fælles forpligtende forløb og handleplan (start forår 2019)	Randers klyngen (faciliterer udviklingsfællesskab), Midt klyngen, Aarhus klyngen og Horsens klyngen
2. Den gode overgang ml. folkeskole og ungdomsuddannelse (start forår 2019)	I kontakt med Randers klyngen
3. Oplysning om social (mis)forståelse: "Jeg er helt normal"	Aarhus Kommune
4. Trivselsvejledere på ungdomsudd. og folkeskoler (start efterår 2019)	I kontakt med Vest klyngen
6. Én borger – én fælles løsning (start forår 2019)	Randers Klyngen og Aarhus klyngen
8. Initiativer for de mest udsatte borgere/patienter (opstart forår 2019)	Midt klyngen, Vest klyngen og Randers klyngen

Styregruppen for alliancen lægger op til, at der dannes læringsfællesskaber mellem de klynger, der har valgt at udvikle og afprøve løsninger vedr. det samme initiativ eller initiativer, der har fællestræk.

Afrapportering til alliancens styregruppe afholdes som et læringsseminar, hvor klyngerne kan præsentere deres løsningsforslag, erfaringer og foreløbige resultater af prøvehandlingerne.

Den nære psykiatri er tema for KKR januarkonference 2020

På anbefaling fra Forretningsudvalget og alliancens styregruppe er det aftalt med KKR formandskabet, at 'Den nære psykiatri' gøres til tema for den politiske KKR januarkonference i 2020. Konferencens formål er at bidrage til fortsat bred information og kommunikation samt skabe dialog om alliancen og resultaterne af klyngernes udviklingsarbejde.

Målgruppen for januarkonferencen er repræsentanter fra alliancens fire parter: Regionale og kommunale politikere/administration, almen praksis samt relevante bruger- og pårørendeforeninger. Konferencen holdes i januar 2020 og dato udmeldes senere.

Hvordan sikrer vi et bredt kommunalt ejerskab til alliancen?

Det har været vigtigt hele vejen gennem processen at holde et højt kommunikationsniveau og inddrage alle de midtjyske kommuner for at sikre 'commitment' og ejerskab til alliancens initiativer. Eksempelvis har der været afholdt en workshop i med invitation til alle kommuner om alliancens vision og målgrupper, der er løbende orienteret i DASSOS og KOSU om fremdriften i alliancen og senest er der udsendt et forslag til en politisk sagsfremstilling, som kommunerne kan bruge til at orientere om alliancens initiativer.

For at fastholde dialogen på tværs af kommunerne overvejer de kommunale repræsentanter i alliancens styregruppe at afholde en workshop på tværs af de kommunale forvaltningsområder, der har en aktie i den nære psykiatri. Workshoppen vil fx kunne gennemføres en eftermiddag på 2-3 timer til efteråret med invitation til repræsentanter fra forskellige forvaltningsområder og ledelsesniveauer i alle de midtjyske kommuner (direktører og fagchefer inden for psykiatri, social, sundhed, beskæftigelse og børn-og ungeområdet).

DASSOS bedes drøfte, hvordan vi sikrer bredt ejerskab og 'commitment' i kommunerne, og om der ønskes afholdt en sådan fælles workshop til efteråret på tværs af kommunerne.

Indstilling

At DASSOS:

- Tager orienteringen om udvikling af initiativer i klyngerne til efterretning
- Drøfter, hvordan vi sikrer bredt ejerskab og 'commitment' i kommunerne, og om der ønskes afholdt en fælles workshop til efteråret på tværs af kommunerne

Referat

De kommunale repræsentanter orienterede om, at klyngerne har budt ind på at videreudvikle alliancens initiativer. Der er udarbejdet et fælles koncept for, hvordan klyngerne samler op på deres udvikling og afprøvning, så det efterfølgende kan vurderes, om der er potentiale for spredning af løsninger til hele regionen.

Beskrivelsen af initiativerne skal ses som en overordnet ramme, som den enkelte klynge selv kan arbejde videre med. Klyngerne må meget gerne hægte initiativerne sammen med det, der arbejdes med i forvejen.

Aarhus Kommune, der udvikler initiativ 3: *Oplysning om social (mis)forståelse: "Jeg er helt normal"*, orienterede om, at konceptet alene kommer til at fokusere på grundskolen. Hvis det efterfølgende ønskes at videreudvikle konceptet ift. ungdomsuddannelser, skal det forankres et andet sted.

Der var bred enighed i DASSOS om, at det er en god idé at afholde en workshop på tværs af de kommunale fagområder, der har en aktie i den nære psykiatri. Det anbefales, at workshoppen har fokus på både dilemmaer og gode løsninger.

2.3 Status for udvikling af model for fælles sundhedsvisitationer i alle klynger

Punktet indledes ved Anders Kjærulff, repræsentant i styregruppen for den nære psykiatri

Sagsfremstilling

I Sundhedsaftalen er det et mål at reducere behovet for akutte indlæggelser. Som et led i det arbejde har Sundhedsstyrelsen nedsat en tværsektoriel arbejdsgruppe til at beskrive kernen i en model for fælles sundhedsvisitationer i alle klynger. Arbejdet bygger på erfaringer fra især Midt klyngen og Randers klyngen og skal kunne danne baggrund for en samarbejdsaftale om etablering af fælles sundhedsvisitationer i alle fem klynger. Etablering af fælles sundhedsvisitationer er også et prioriteret initiativ i alliancen om den nære psykiatri, samt i budget 2019 for Region Midtjylland.

Sundhedsvisitationerne skal vejlede praktiserende læger og vagtlæger om både regionale og kommunale akuttilbud – både i forhold borgere med somatisk sygdom og borgere med psykisk sygdom. Sundhedsvisitationerne skal have overblik over alle eksisterende akutte tilbud i den enkelte klynge og bruge denne viden til at sikre borgeren det mest relevante tilbud ved akut sygdom. Opgaven er forankret i hospitalsvisitationerne på de fem akuthospitaler og varetages af sygeplejersker på hospitalet med særlige kompetencer ift. visitation og samarbejde.

Sundhedsvisitationerne indgår således som en del af samarbejdet mellem praktiserende læger, hospitaler og kommuner om at sikre:

- at alle patienter får den rette behandling (rette borger i rette seng)
- sammenhæng i akutte forløb
- at flest mulige borgere kan behandles i eget hjem eller i et kommunalt akuttilbud, hvis der ikke er behov for en akut indlæggelse.
- at de samlede ressourcer i sundhedsvæsenet udnyttes bedst muligt

Vision for sundhedsvisitationerne

Arbejdsgruppen har udarbejdet et første forslag til en model for fælles sundhedsvisitationer, som den 2. maj 2019 er sendt til alle klynger til drøftelse på møder i klyngestyregrupperne i maj-juni. Herefter færdiggør arbejdsgruppen beskrivelsen af modellen.

Visionen er, at sundhedsvisitationerne skal være en serviceminded indgang til alle akutte og sub-akutte tilbud i klyngen, uanset sektor. Samarbejdet omkring de Fælles sundhedsvisitationer skal sikre, at det for egen læge og vagtlæge er lige så let at vælge et relevant alternativ til indlæggelse, som at vælge at indlægge borgeren – uanset hvilken sektor det relevante alternativ findes i.

Dette indebærer blandt andet, at kommunerne etablerer få og let overskuelige indgange til de kommunale akuttilbud (få telefonnumre).

I arbejdet peges der også på, at der i forhold til de kommunale socialpsykiatriske akuttilbud er behov for at etablere og udvikle samarbejdsrelationerne til hospitaler og praktiserende læger yderligere. Der er behov for at udbygge den gensidige viden om tilbud og muligheder i de tre sektorer, når en borger med psykisk sygdom bliver akut syg. Der er ligeledes behov for at afstemme forventningerne til, hvad forskellige typer af tilbud kan bruges til, på tværs af hospitaler, kommuner og praktiserende læger. Der lægges op til, at klyngerne får en central rolle i det videre arbejde med dette.

Sundhedsvisitationerne kan på sigt blive en central enhed i udviklingen af smidige alternativer til indlæggelse. Elementer i dette kan fx blive, at der i regionalt regi udarbejdes tydelige aftaler om det lægefaglige ansvar, som kan give nye muligheder for behandling/indlæggelse af borgerne i eget hjem.

Bilag

Bilag 3: Kommissorium for arbejdsgruppe om beskrivelse af model for fælles visitationsenheder

Indstilling

- At DASSOS tager status til efterretning

Referat

Anders Kjærulff orienterede om, at Sundhedsstyregruppen har igangsat et arbejde vedr. udvikling af en model for fælles sundhedsvisitationer i alle klynger. Da sundhedsvisitationerne også modtager borgere med en psykiatrisk tilstand eller lidelse, har visitationen behov for viden og hurtig adgang til de kommunale socialpsykiatriske tilbud. Det er bl.a. foreslået, at der sikres en hurtig indgang til kommunerne via 1-2 telefonnumre til hver kommune. Hensigten med en mere direkte indgang til kommunerne er at forebygge indlæggelser i de tilfælde, hvor der findes et bedre egnet alternativ i den enkelte kommune.

DASSOS vil få forelagt et forslag til model for fælles sundhedsvisitationer på et kommende møde.

2.4 Rammepapir om udgående regionale teams psykiatri

Punktet indledes ved Anders Kjærulff, repræsentant i styregruppen for den nære psykiatri

Sagsfremstilling

Som en del af det regionale budgetforlig 2019 afsatte Region Midtjylland 50 mio. kr. til et løft af psykiatrien, heraf er 8 mio. kr. afsat til en styrkelse og harmonisering af den udgående ambulante aktivitet på tværs af regionen. Formålet er at skabe hurtig kontakt, forebygge indlæggelser og fremme tidlig udskrivelse.

Da den udgående ambulante aktivitet har tydelige snitflader til kommunerne, opfordrede KOSU-medlemmerne på Sundhedsstyregruppens møde den 23. november 2018 til, at kommunerne inddrages i udmøntningen af midlerne, og at arbejdet forankres i regi af alliancen om den nære psykiatri. Udgående teams i psykiatrien indgår derfor, som et af initiativerne i regi af alliancen om den nære psykiatri målrettet voksne borgere med svær psykisk sygdom (initiativ 9).

Proces for udarbejdelse af et fælles rammepapir

Der er igangsat en proces for udarbejdelse af et fælles rammepapir for det tværsektorielle samarbejde om de regionale udgående teams med det formål at skitsere, hvordan samarbejdet om de udgående teams skal se ud. Rammen skal bl.a. beskrive intentioner, mål, hvilke hensyn der skal ligge til grund for arbejdet, målgrupper samt erfaringer. Herunder beskrive rammen for samarbejdet mellem region, kommune og almen praksis.

Til udarbejdelse af rammepapiret er nedsat en tværsektoriel baggrundsgruppe med repræsentanter fra kommuner, region, almen praksis og patient/borgere. Formandskabet for processen varetages af direktør Silkeborg Kommune Anders Kjærulff og direktør Psykiatri og Social Tina Ebler.

Den 8. april 2019 blev der afholdt en workshop med tværsektoriel og tværfaglig deltagelse (repræsentanter fra kommuner, region, almen praksis, brugere). Workshoppen havde til formål:

- at der dannes et fælles billede af borgerrejsen, og hvad vi i fællesskab vil opnå med samarbejdet om udgående teams
- at dele viden om de erfaringer med forskellige modeller for samarbejde, der allerede findes ift. udgående teams i psykiatrien
- at bidrage med input til rammepapiret om: målgruppe og aktører, de væsentligste barrierer og hensyn, der skal adresseres samt principper for samarbejdet, mulige modeller mv.

Følgende hensyn/elementer blev bl.a. fremhævet på workshoppen som væsentlige at adressere i det kommende rammepapir om samarbejdet:

- *Tidlig indsats/hastighed* – vi skal alle kunne sætte hurtigere ind/kortere reaktionstid
- *Fleksibilitet/åbningstider*
- *Enkel indgang til kommune og region* – ensartet infrastruktur og henvisningspraksis
- *Relationsdannelse* – vi skal sikre kendskabet til hinanden
- *Begrænse antallet af skift for borgeren/patienten*
- *Samarbejdspligt/fælles mind-set* – gensidig forpligtigelse til at finde løsninger for borger/patient
- *Koordination* – sikre tæt koordination, rykke tættere sammen på tværs
- *Visitationskriterier* – beskrivelse af, hvem der kan henvise til de ambulante tilbud
- *Minimumsstandarder/basisvarer* – hvad kan vi hver især have på 'hylden'?
- *Gennemsigthed i tilbud* – det skal være nemt at gennemskue for borgerne

DASSOS bedes drøfte særlige kommunale hensyn og opmærksomhedspunkter i forhold til samarbejdet om regionale udgående teams.

I drøftelsen kan DASSOS tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvad er forventningerne til rammepapiret?
- Hvilke særlige kommunale opmærksomhedspunkter og hensyn er vigtige at italesætte ift. samarbejdet om udgående teams?
- Hvilke overvejelser gøres vedr. fx hastighed, enkel indgang og minimumsstandarder/basisvarer?

Den videre proces

På baggrund af input fra KOSU og DASSOS udarbejder baggrundsgruppen udkast til rammepapir. Dette udkast vil blive forelagt til drøftelse i DASSOS på møde den 27. august 2019 og i KOSU på møde den 25. september 2019.

Indstilling

- At DASSOS drøfter særlige kommunale hensyn og opmærksomhedspunkter i forhold til samarbejdet om regionale udgående teams

Referat

Anders Kjærulff orienterede om det tværsektorielle arbejde, der er igangsat i forhold til samarbejdet om regionale udgående teams. Spørgsmålet er, hvordan den kommunale organisering kan gearses, så vi sikrer et godt samspil med de regionale udgående teams. Formålet med rammepapiret er at bryde uhensigtsmæssige mønstre og skabe bedre koordinerede overgange for borgerne.

DASSOS havde følgende input til det videre arbejde:

- Opmærksomhed på at behandlingsansvaret ikke flyttes. Kommunerne skal ikke deltage i behandlingen, og der er derfor brug for afgrænsning af ansvaret i rammepapiret.
- Et åbent vindue til at lave noget radikalt anderledes – få behandlingsansvar levendegjort på en anden måde
- Vigtigt at italesætte dilemmaer, fx ift. rusmiddelområdet, hvor der er særligt behov for at finde fælles løsninger, så borgerne ikke skubbes rundt mellem enheder
- Forslag om at kommune og region i nogle tilfælde intervenserer sammen
- Forslag om forskellige teams ift. forskellige målgrupper (fx misbrug)
- Opmærksomhed på at politiet også har igangsat initiativer ift. deres udgående funktioner
- Forslag om at prøve organiseringen af de udgående teams / rammepapiret af på en målgruppe
- Opmærksomhed på geografisk lighed mellem borgerne i hele regionen

Der er i første omgang tale om et rammepapir og ikke en samarbejdsaftale. DASSOS vil få forelagt et forslag til rammepapiret på et kommende møde.

2.5 Opsamling på Region Midtjyllands kommunerunde

Ved Ann-Britt Wetche, Socialdirektør Region Midtjylland

Sagsfremstilling

På Forretningsudvalgsmødet den 3. april 2019 orienterede Ann-Britt Wetche under eventuelt om, at Regionen nu har færdiggjort den årlige kommunerunde. I dialogen med kommunerne oplevede Regionen, at der blev italesat en gennemgående problematik omkring 'efterspørgselspres' i forhold til borgere med komplekse problemstillinger. Regionens generelle indtryk fra kommunerunden er, at stadig flere borgere har komplekse problemstillinger af forskellig art, og at kommunerne efterspørger særlige tilbud til disse borgere.

Det blev aftalt, at der følges op på dagens DASSOS møde, hvor de gennemgående problematikker fra kommunerunden temasættes og drøftes.

Dette med henblik på at skabe fælles dialog om, hvordan det oplevede 'efterspørgselspres' kan håndteres uden nødvendigvis at skulle etablere flere tilbud, men via andre strategier som fx faglig

kapacitetsopbygning, forebyggelse og flow. Herunder, hvilken rolle hhv. kommunerne og regionen tænkes at kunne varetage for at arbejde med faglig udvikling og kapacitetsopbygning for de målgrupper, hvor der opleves udfordringer.

Som det fremgår af rammeaftalebekendtgørelsen, indgår overvejelser om sammenhængen mellem behovet for tilbud og det samlede udbud af tilbud som en central del af samarbejdet mellem kommuner og region om rammeaftalen:

§ 7. Kommunalbestyrelserne i regionen udarbejder en udviklingsstrategi, der danner grundlag for en styringsaftale. Udviklingsstrategien udarbejdes på baggrund af et samlet overblik over tilbud, der ligger i regionen, samt kommunalbestyrelsernes og regionsrådets overvejelser over sammenhængen mellem behovet for tilbud og det samlede udbud af tilbud. Regionsrådet bidrager til udviklingsstrategien for så vidt angår de tilbud, der aktuelt drives af regionen, eller som kommunalbestyrelserne påtænker at anmode regionen om at etablere med henvisning til § 5 i lov om social service. Herudover indgår konklusionerne fra socialtilsynets seneste årsrapport i drøftelserne om udviklingsstrategien, jf. § 9 i lov om socialtilsyn.

Det kan på den baggrund overvejes, om der er behov for fælles initiativer i forhold til at sikre adgang til de rette tilbud og ydelser til borgere med meget komplekse problemstillinger.

Tendenser fra regionens kommunerunde

Der er ikke lavet en systematisk opsamling fra hvert møde, idet møderne tager afsæt i en fortrolig dialog mellem regionen og den enkelte kommune. Der er således tale om overordnede tendenser, som også afspejles i en høj efterspørgsel efter regionale sociale tilbud. Det drejer sig om borgere med:

- diagnoser indenfor autismspektret ofte kombineret med yderligere komorbiditet som fx psykiatriske diagnoser, kriminalitets- og misbrugsproblematikker
- erhvervet hjerneskade med betydelig funktionsnedsættelse ofte kombineret med psykiatrisk lidelse, misbrug eller problematisk adfærd.
- komplekse demenstilstande med problematisk adfærd
- psykiatriske sygdomme kombineret med forskellige tilstødende problemstillinger som fx svær spiseforstyrrelse, selvskadende adfærd, misbrug, retslige foranstaltninger mv.
- Udviklingshæmning og problemskabende adfærd, misbrug og retslige foranstaltninger

Aktuelle udfordringer på voksensocialområdet for kommunerne på landsplan

I Socialpolitisk Redegørelse 2018, som blev udgivet af Børne- og Socialministeriet i december 2018, fremgår et afsnit om "Kommunernes aktuelle udfordringer på voksensocialområdet" ([se link](#)).

Heri henvises til en undersøgelse, som VIVE har gennemført for Børne- og Socialministeriet, hvor kommunerne via en pilotundersøgelse og efterfølgende spørgeskemaundersøgelse peger på en række målgrupper, hvor kommunerne oplever de største udfordringer på voksensocialområdet.

I alt 81 kommuner har besvaret spørgeskemaundersøgelsen. Den viser, at kommunerne på landsplan oplever de største udfordringer i arbejdet med:

- Borgere med svære psykiske lidelser
- Borgere med komplekse diagnoser og bi-problematikker
- Unge voksne med psykisk sårbarhed og sociale udfordringer

Den nationale undersøgelse understøtter således de tendenser, der er blevet udtrykt af de midtjyske kommuner i regionens kommunerunde.

På mødet vil Ann-Britt Wetche fortælle om tendenser fra kommunerunden og lægge op til en fælles dialog.

Indstilling

At DASSOS:

- Drøfter tendenser i forhold til målgrupper, hvor der opleves udfordringer med at finde de rette faglige tilbud
- Drøfter hvorvidt der ønskes igangsat et fælles arbejde omkring, hvordan eventuelle problemstillinger kan håndteres ind i rammeaftale samarbejdet

Referat

Ann-Britt Wetche introducerede punktet med et kort oplæg om de tendenser, regionen har sammenfattet fra kommunerunden. Der opleves et stort efterspørgselspres fra kommunerne på tilbud til borgere med meget komplekse behov. Der er tale om en øget efterspørgsel både numerisk og i forhold til kompleksiteten i borgernes diagnoser/behov.

Der var enighed om, at billedet er genkendeligt i kommunerne, som har vanskeligt ved at finde egnede tilbud til de meget komplekse målgrupper. Samtidig blev der udtrykt ønske om at videndele om løsninger og ideer til, hvordan der kan arbejdes med at skabe nye typer af tilbud og kapacitetsopbygning, som ikke kun omhandler at udvide kapaciteten i botilbud og bygninger.

Et gennemgående tema er kompleksitet. Det ønskes at mobilisere ideudviklingskræfterne i kommunerne på dette felt. Eksempelvis ved at etablere en tænketank / idebank til, hvordan vi laver praksisnære løsninger og håndterer efterspørgselspresset.

Der blev aftalt følgende:

Det korte perspektiv:

- Der er brug for faktuelle tal på udviklingen i forhold til de omhandlede målgrupper. Region Midtjylland vil til næste DASSOS møde samle op på tilgængelige data. Det blev bemærket, at der ikke indhentes nye data, fx ved kontakt til kommunerne.
- Processen for Rammeaftale 2021-2022 skal drøftes på næste DASSOS møde, hvor temaet om kompleksitet vil kunne tænkes ind i tilrettelæggelsen af en kommende rammeaftale
- DASSOS kan bruges som tænketank i forhold til at skabe erfaringsudveksling og videndeling. Randers Kommune byder ind med erfaringer på næste DASSOS møde.

Det længere perspektiv:

- Det ønskes at arbejde med at ændre retorikken i forhold til det specialiserede socialområde fra en 'styringsdagsorden' til en faglig dagsorden om at tænke i nye metoder og løsninger (en dagsorden der skal ses i sammenhæng med KLs oplæg på sidste DASSOS møde)
- Der er en særlig 'bestiller og betaler problematik' vedr. udgifter på området, som den enkelte kommune ikke kan styre (eksempelvis afregning til de særlige psykiatripladser, Kofoedsminde, rusmiddelområdet mv.). Dette dagsordensættes i bl.a. KLs Koordinationsforum
- Fremtiden – hvordan håndterer vi den ændrede efterspørgsel? Har vi den rigtige organisering i kommunerne? Tema for januarkonference i 2021. Hvad er det for en fremtid vi skal geare os til?

3. Orienteringspunkter

3.1 Videreførelse af ungementorordningen

Ved Jesper Thyrring Møller

Sagsfremstilling

På sidste DASSOS møde tilkendegav flere kommuner et behov for, at ungementorordningen ved Hammel Neurocenter forlænges efter den nuværende aftales udløb den 31. marts 2020 (DASSOS, 18.2.19, pkt. 2.4).

Forretningsudvalget har efterfølgende foreslået at ordningen videreføres med en finansieringsmodel, hvor prisen pr. 1. januar 2020 sættes til 30.000 kr. pr. ungementorforløb (FU, 3.4.19, pkt. 2.3). Modellen tager udgangspunkt i, at ordningen skal være økonomisk selvstående således at et eventuelt underskud *ikke* finansieres af KD-net's midler (som i den nuværende finansieringsmodel).

Den årlige udgift til Hammel Neurocenters drift af ordningen er 675.000 kr. Prisen på 30.000 kr. pr. forløb er fastsat, så der er økonomisk balance i ordningen ved 23 årlige forløb, som afspejler det faktiske forbrug i ordningen i de seneste 2 år.

Finansieringsmodellen blev præsenteret for KD-net på møde den 5. april 2019. KD-Net godkendte, at DASSOS justerer finansieringsmodellen således, at ordningen kan køre videre ud fra følgende model:

- Prisen sættes til 30.000 kr. pr. ungementorforløb
- Et evt. underskud i ordningen håndteres ved efterregulering til de kommuner, der har anvendt ordningen i det pågældende år (udmålt pr. mentorforløb)
- Hvis der skabes overskud i ordningen, vil der tilsvarende ske tilbagebetaling til de pågældende kommuner
- Ungementorordningen videreføres uden tidsbegrænsning, dog således at både Hammel Neurocenter og kommunerne er forpligtede til at tage evt. udfordringer op i DASSOS eller Forretningsudvalget
- Den nye finansieringsmodel træder i kraft pr. den 1. januar 2020

Det er desuden aftalt, at Forretningsudvalget årligt forelægges en status over forbruget af ungementorordningen. Status med opgørelse af kommunernes forbrug forelægges i tredje kvartal – første gang i 2020. Her ses på forbruget, og forventninger til det kommende års forbrug drøftes. Med baggrund i drøftelsen vurderer kommunerne via KD-net anvendelsen af ordningen for det kommende år.

Indstilling

- At DASSOS tager orienteringen til efterretning

Referat

DASSOS blev orienteret om ungementorordningens videreførelse. Hammel Neurocenter vil hvert år udarbejde et notat med status for forbrug og forventning til samlet årsforbrug, som forelægges Forretningsudvalget på møde i oktober.

Det blev aftalt at prisen pr. ungementorforløb sættes op til 30.000 kr. for forløb, der startes efter den 1. juni 2019. Dette med henblik på at reducere et forventet økonomisk underskud i ordningen i 2019.

Der udsendes information om videreførelsen af ungementorordningen til DASSOS, som kan formidles til de relevante i kommunerne.

3.2 Invitation til temadag om DASSOS arbejde med 'Effekt og progression'

Ved Marianne Berthelsen, formand for DASSOS arbejdsgruppen om Effekt og Progression

Sagsfremstilling

DASSOS har aftalt, at arbejdet med udviklingsområdet om Effekt, Kvalitet og Progression skal rette sig mod udarbejdelsen af guidelines, der kan rammesætte, hvordan kommuner og region og kommuner imellem skal samarbejde om målsætning og opfølgning ved køb af pladser.

Formålet med guidelines er at sikre, at der er enighed mellem myndighed og leverandør om, hvordan man måler om et mål er opfyldt. Første skridt i dette arbejde er at invitere kommuner og region i Midtjylland til en temadag den 12. juni 2019. Formålet er, at ledere og nøglepersoner skal dele viden og give input til udarbejdelsen af guidelines.

På baggrund af temadagen udarbejder DASSOS arbejdsgruppen om Effekt og Progression et udkast til guidelines, som vil blive præsenteret for DASSOS på mødet den 27. august 2019.

Bilag

Bilag 4: Invitation til DASSOS temadag "Hvordan skal vi i Midtjylland samarbejde om borgerens mål"

Indstilling

At DASSOS:

- Tager orienteringen til efterretning
- Videreformidler invitationen til temadagen til relevante deltagere i form af fagchefer og afdelingsledere på socialområdet for børn, unge og voksne

Referat

Arbejdsgruppen er ved at udarbejde guidelines og afholder i den forbindelse en fælles workshop. Forslag til guidelines præsenteres på DASSOS mødet den 27. august 2019.

3.3 Status for de særlige psykiatripladser

Ved Steinar Eggen Kristensen, DASSOS repræsentant i styregruppen for de særlige pladser

Sagsfremstilling

Grundet udfordringer med i tilstrækkeligt omfang at visitere patienter til de særlige psykiatripladser, har Folketinget vedtaget en række ændringer i lovgrundlaget for de særlige pladser.

Lovændringerne trådte i kraft den 1. april 2019 og indebærer en lempelse af tre af de seks visitationskriterier, samt at der alene skal ske opfyldelse af fire af visitationskriterierne. Endvidere får regionsrådet mulighed for at anmode visitationsforum om at udfærdige en indstilling til en særlig plads. Regionen har dermed mulighed for at gøre kommunerne opmærksomme på borgere, som efter regionens mening kan have gavn af et ophold på de særlige pladser. Det er fortsat Kommunalbestyrelsen, der træffer endelig afgørelse om ophold på de særlige pladser.

Region Midtjylland har besluttet, at indstillingsretten uddelegeres til afdelingsledelserne på de psykiatriske hospitaler. Afdelingsledelserne er blevet opfordret til altid at tage kontakt til den ansvarlige handlekommune før der udarbejdes en anmodning om indstilling til visitation.

I KL's Koordinationsforum blev det på det seneste møde aftalt, at det skal undersøges om vi fra kommunal side kan indsamle data på tværs af regionerne med henblik på at opnå viden om effekten af pladserne.

I Midtjylland er 18 ud af de i alt 32 særlige psykiatripladser i brug pr. 6. maj 2019, heraf er 8 pladser i brug i Viborg (normering 14) og 10 pladser i brug i Skejby (normering 18).

Indstilling

- At DASSOS tager orienteringen til efterretning

Referat

DASSOS tog orienteringen til efterretning

3.4 Orientering fra møde i KL's Koordinationsforum

Ved Steiner Eggen Kristensen og Lone Rasmussen, DASSOS repræsentanter til mødet

Sagsfremstilling

KL's Koordinationsforum på det specialiserede social- og specialundervisningsområde er et direktørforum etableret på tværs af de 5 KKR'er. Koordinationsforums funktion er at forestå den tværregionale koordination i forbindelse med rammeaftalen, herunder følge udviklingen i kapacitet og belægning på de mest specialiserede tilbud på tværs af regionsgrænser.

DASSOS orienteres om de vigtigste punkter fra mødet i Koordinationsforum den 10. april, herunder:

KL forventer, at socialområdet kommer til at fylde i de kommende økonomiforhandlinger

Analyse af køb og salg af ydelser (referatets pkt. 3):

- KLs oplæg om takstmodeller skal bruges som indspil til økonomiforhandlingerne. Koordinationsforum tilkendegav bl.a., at der er brug for at kigge på de grundlæggende forudsætninger for de specialiserede tilbud, der handler om et økonomisk pres. Det løses ikke ved at ændre takstmodellen. Der bør tales mere om tilgang af borgere fremfor styring.
- I forhold til sundhedsydelse blev der udtrykt ønske om først at få set på, hvad det betyder i forhold til DUT kompensation. Der blev spurgt til, om der kan være mellemkommunal refusion fremfor indregning i taksterne. KL har taget udgangspunkt i, at der i høj grad vil være tale om en "lovgørelse" af praksis i dag, og at det dermed ikke vil have økonomiske konsekvenser.

Kofoedsminde (referatets pkt. 5):

- Den nye vejledning har endnu ikke betydet, at presset på Kofoedsminde er lettet. Lolland Kommune har rejst to sager i Ankestyrelsen, hvor Lolland Kommune har vurderet at der kunne have været brugt mindre indgribende tiltag og afventer principafgørelse. Det er en udfordring, at der er for mange, der visiteres til type 2 pladser.
- Der er eftersendt opkrævning til kommunerne af objektiv finansiering a conto 2019 inkl. regulering fra 2017. Det blev bemærket, at det er en håbløs konstruktion, at kommunerne får kæmpe regninger eftersendt. Der er mangelfuldt belyst, hvordan sammenhængen er mellem stigningen i udgifter og stigningen i antallet af pladser. Koordinationsforum følger op herpå.
- Det blev besluttet at nedsætte en tværgående arbejdsgruppe med kommuner, region og ministeriet, der kan undersøge kvaliteten af tilbuddet på Kofoedsminde, om tilbuddet er det rette til målgruppen, tilgangen af borgere / stigningen i antallet af domme.

De særlige pladser i psykiatrien (referatets pkt. 7):

- Der blev udtrykt behov for data på tværs af regioner med henblik på at blive klogere på henvisningsveje (herunder efter ændring af visitationskriterierne) samt resultat af ophold på pladserne.
- Det er aftalt, at KL og rammeaftalesekretariatene i Syd og Midt laver et udkast med bud på målepunkter for på tværs af regioner.

Det samlede referat fra mødet i Koordinationsforum er vedlagt som bilag 5.

Bilag

Bilag 5: Referat fra møde i KLs Koordinationsforum den 10. april 2019

Indstilling

- At DASSOS tager orienteringen til efterretning

Referat

[DASSOS tog orienteringen til efterretning](#)

3.5 Status vedr. ledsageraftalen

Ved Jesper Thyrring Møller

Sagsfremstilling

Den nye version af ledsageraftalen trådte i kraft 1. april 2018. Ledsageraftalen indebærer, at hospitalet betaler for, at kommunen/institutionen sender en ledsager med borgeren, når borgeren har behov for personlig hjælp, hjælp til kommunikation og ledsagelse for, at en udredning og behandling kan gennemføres. Det er en præmis for aftalen, at det er hospitalet, som bestemmer, om der er behov for en ledsager eller ej.

Arbejdsgruppen bag ledsageraftalen har evalueret aftalen, herunder drøftet forbruget og implementeringen af aftalen samt indarbejdet mindre administrative præciseringer i aftalen.

Vedlagt findes oversigt over forbrug fordelt på hospitaler og kommuner i 2017 og 2018 (bilag 6 og 7). Det samlede forbrug er steget fra 2,8 mio. kr. i 2017 til 4,9 mio. kr. i 2018. Arbejdsgruppen konstaterer, at der er forskel på hospitalernes og kommunernes forbrug af ledsageraftalen. Det er den konkrete faglige vurdering på hospitalet, der er afgørende for, hvornår ledsageraftalen anvendes.

Arbejdsgruppen har undersøgt de fakturaer fra 2018, som var højere end 100.000 kr. for at undersøge, om der er nogle patienter, som er særligt dyre, og dermed påvirker forbruget på enkelthospitaler i særlig grad. Af bilaget med forbruget for 2018 fremgår en angivelse af tilfælde, hvor patienter har haft særligt dyre ledsagelser.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at det er forskelligt i hvilken grad, ledsageraftalen er implementeret ud i yderste led på hospitalerne og i kommunerne. Arbejdsgruppen anbefaler, at klyngestyregrupperne drøfter ledsageraftalen med henblik på at udbrede kendskabet til aftalen. Arbejdsgruppen anbefaler endvidere, at der i regi af Sundhedsplanlægning, Sekretariatet for rammeaftaler og KOSU-sekretariatet udarbejdes en plakat eller lignende i A4 størrelse, som i korte træk beskriver ledsageraftalen, og som kan sendes til alle hospitaler og kommuner. Formålet hermed er at synliggøre aftalen for medarbejderne.

Arbejdsgruppen har administrativt præciseret følgende i den opdaterede ledsageraftale (bilag 8):

- Det er præciseret, at borgeren skal give samtykke til, at der må udveksles informationer mellem kommune og hospital om borgeren, og der dermed kan indgås en aftale om ledsagelse.
- Ankestyrelsens principafgørelse 66-16 om borgerstyret personlig assistance (BPA) er indarbejdet i afsnittet om personlige hjælpere i hjemmet. Principafgørelsen fastslår, at BPA-ordningen ikke kan træde i stedet for ledsageraftalen, da BPA ordningen er omfattet af Serviceloven, mens ledsagelse til hospitalsbehandling er en ydelse indenfor Sundhedsloven.
- Det er præciseret, at borgere, som en kommune i Region Midtjylland har visiteret til et botilbud udenfor Region Midtjylland, kan få ledsagelse i henhold til Region Midtjyllands ledsageraftale.
- Der er indarbejdet et nyt afsnit om anbragte børn og unge, hvori det fremgår, at institutionen varetager de opgaver, forældre forventes at varetage i forbindelse med behandling på hospital, men at ledsageraftalen kan anvendes, hvis barnet/den unge har behov for særlig socialpædagogisk støtte, for at behandlingen kan gennemføres.

Arbejdsgruppen har udarbejdet en oversigt over ofte stillede spørgsmål, som er tilgængelig på siden: <https://www.sundhedsaftalen.rm.dk/om-sundhedsaftalen/samarbejdsaftaler/ledsageraftale/>

Bilag

Bilag 6: Forbrugsoversigt ift. ledsageraftalen 2017

Bilag 7: Forbrugsoversigt ift. ledsageraftalen 2018

Bilag 8: Opdateret ledsageraftale

Indstilling

- At DASSOS tager orienteringen til efterretning

Referat

[DASSOS tog orienteringen til efterretning](#)

3.6 Nyt fra Socialstyrelsen ift. national koordination

Ved Jesper Thyrring Møller

Sagsfremstilling

Hvert halve år afholdes dialogmøder mellem DASSOS formand, Sekretariat for Rammeaftaler, KKR sekretariatet og repræsentanter fra ledelsen af Socialstyrelsen i regi af den nationale koordinationsstruktur.

DASSOS orienteres kort om drøftelserne på det seneste dialogmøde, som holdes den 15. maj 2019.

På dagsordenen til dialogmødet er blandt andet:

- Socialstyrelsens vurdering af behovet for centrale udmeldinger
- Foreløbige konklusioner fra Socialstyrelsens opfølgning på den centrale udmelding for borgere med svære spiseforstyrrelser
- Centrale tematikker i årets høring af bruger- og interesseorganisationerne
- Orientering om igangværende og kommende forløbsbeskrivelser
- Den politiske aftale om de specialiserede sociale tilbud og specialundervisningstilbud

Forløbsbeskrivelse for børn og unge med sjældne handicap

Socialstyrelsen har udgivet en ny forløbsbeskrivelse i regi af den nationale koordinationsstruktur. Forløbsbeskrivelsen præsenterer Socialstyrelsens faglige anbefalinger i forhold til højt specialiserede indsatser til børn og unge med sjældne handicap.

Forløbsbeskrivelsen indeholder udvalgt viden om virksomme og lovende indsatser, der er centrale for målgruppen, samt viden om organisering af borgerens forløb. Den er udarbejdet i et samarbejde mellem Socialstyrelsen, Undervisningsministeriet, Sundhedsstyrelsen, KL, Danske Regioner samt centrale faglige eksperter, udvalgte kommuner og leverandører samt relevante bruger- og interesseorganisationer.

Forløbsbeskrivelsen kan downloades på Socialstyrelsens hjemmeside:

<https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/national-koordination>

Socialstyrelsen vil gerne opfordre til at forløbsbeskrivelsen videreformidles til relevante ledere og medarbejdere i kommunen.

Indstilling

- At DASSOS tager orienteringen til efterretning

Referat

[DASSOS tog orienteringen til efterretning](#)

4. Punkter til kommende møder

4.1 Punkter til næste møde i DASSOS

Ved Jesper Thyrring Møller

Sagsfremstilling

Mødekalenderen for 2. halvår af 2019 lyder:

- DASSOS: Den 27. august (kl. 9-12)
- Forretningsudvalget: Den 2. oktober (kl. 9-11)
- DASSOS: Den 27. november (kl. 9-12)

Alle møder holdes på Viborg Rådhus.

Foreløbig sagsliste til DASSOS den 27. august 2019

Punkter til mødet kan meldes ind til Sekretariat for Rammeaftaler senest den 7. august 2019.

Følgende sager forventes dagsordenssat:

- Socialtilsyn Midt – finansiering
- Drøftelse af aktiviteter i og drift af Børnehuset
- Plan for arbejdet med Rammeaftale 2021-2022
- Guidelines for samarbejdet om mål og opfølgning ved køb af pladser
- Status fra arbejdsgruppen om børn og unge med autisme og skolevægring
- Orientering om takstudvikling og øvrig ledelsesinformation
- Indregning af pris- og lønfremskrivninger i takster
- Den nære psykiatri
- Særlige psykiatripladser
- Orientering fra Rådet for Fremtidens kompetencer om arbejdet med social inklusion

Indstilling

At DASSOS:

- Tager den foreløbige sagsoversigt til efterretning, og
- Drøfter om der er andre sager til dagsorden

Referat

Varsling om at punktet vedr. *"Drøftelse af aktiviteter i og drift af Børnehuset"* også kommer til at omhandle Børnehusets finansiering.

Punkt vedr. afrapportering fra Viborg Kommune ift. autismeanalysen.

Forslag om et fast punkt på DASSOS møderne vedr. erfaringsudveksling ift. løsninger, som er anderledes end det man traditionelt har gjort. Randers Kommune lægger for på næste DASSOS møde.

4.2 Evt.

Christian Budde Opstrup orienterede om, at Regional Udvikling afholder en konference med fokus på cirkulær økonomi og det sociale område den 6. juni i Hedensted. Invitationen sendes til DASSOS sammen med referatet og må gerne videreformidles til relevante.